

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Candidatus Abbreuiatus Jurisprudentiae Sacrae, Hoc Est,
Juris Canonici, Secundum Gregorii Papae IX. Libros V.
Decretalium Explanati Summa, Seu Compendium**

Pichler, Vitus

Augustae Vindel., 1733

Titulus V. De Litis Contestatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63440](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63440)

reconveniendi Clericos tribuit pro hoc particulari casu jurisdictionem Judici Laico.

- 4 Dico 2. Reconventioni locus est regulariter in omnibus causis. *l. 1. ff. de extraord. cognit. §. ult. Clem. 2. de V. S. & DD.* communiter. Excipiuntur tamen 1. causæ, à jurisdictione Judicis, coram quo facta est conventio, exemptæ, uti causæ spirituales respectu Judicis Laici. 2. omnes causæ executivæ, quæ nimirum paratam habent executionem, & celeritatem Judicii exigunt, uti si debitum est liquidum, vel confessatum, si agitur super deposito, commodato, spolio &c.

TITULUS V.

De Litis Contestatione.

SUMMARIUM.

1. *In quo consistat Litis contestatio.*
2. *An sit necessaria.*
3. *Quis ejus effectus.*

I **C**ontestatio Litis (*verfahren des Rechts, vel: Rechts-Befestigung*) est constitutio Judici facta per petitionem unius & contradictionem alterius cum animo litigandi. Fit ergo per petitionem Actoris, & congruam responsum Rei in Judicio, quibus declarant & contestantur voluntatem litigandi: quæ tria necessariò concurrere debent, non tamen similitate physica, sed sufficit moralis: nec absolute necessaria sunt verba & scriptura secundum stylum Curiae concepta, sed etiam factum, quo declaratur.

claratur petitio unius & contradictio alterius. *Contradictio*, inquam; non enim sufficit, si Reus respondeat affirmativè, vel dicat, *volo litigare*, vel excipiat, sed contradicere intentioni Actoris debet, & vel simpliciter *negare* libellum Actoris, & ejus narrata, ut narrata sunt; vel, si fateatur, quod Actor petit, excipiat tamen, se jam solvisse; sed in hoc casu, nisi solutionem neget Actor, non fit litis contestatio, bene tamen, si illam neget, quia Reus excipiendò fit quasi Actor; & tunc lis dicitur contestari *affirmativè*. Pariter si Reus quidem respondeat negativè, sed cum protestatione de lite non contestanda, addens, se hæc dicere tantum informationis causâ, litis contestatio juxta communem non est, cum hæc involvat animum litigandi; nam litis contestatio est quasi-tractus: nullus autem tractus vel quasi sine animo & consensu subsistit; nec quisquam tenetur agere vel contrahere invitus. *Objic.* hæc protestatio, casu quo Reus nihilominus respondet ad petitionem Actoris, est contraria facto, adeoque nihil operatur. *R.* Hoc verum est tunc, quando quis per protestationem nititur aliquod factum tollere (nam factum infectum fieri nequit) non verò de casu, quo aliquis protestando negat adesse animum talem, qualem aliàs factum indicare posset. Interim praxis quorundam locorum dicitur non attendere ejusmodi protestationem responsioni adjectam. Post litis contestationem, quæ dicitur esse *basis ac fundamentum Judicii*, Actor ex libello deducit assertiones aliquas, quæ vocantur *positiones*, vel *positionalia*, quas autem ex illis negat Reus, appellantur *articuli*, nempe

probatoriales, quos proin Actor probare tenetur: quamquam in praxi sæpe confundantur *Positiones* & *Articuli*.

- 2 Dico 1. Litis contestatio regulariter necessaria absolutè est ad valorem Judicii Ordinarii. *c. un. h. t. l. 1. & Auth. Offeratur C. eod.* In Judicio enim *Summario*, quamvis aliqua Rei responsio & contradictio sit necessaria, sufficit tamen simplex & qualiscunque, non verò requiritur solennis contestatio litis, sicut nec aliæ Juris solennitates. Dixi *regulariter*; nam litis contestatione opus non est 1. in notoriis causis, & in omnibus, in quibus non requiritur oblatio libelli. 2. casu, quo Reus est contumax; tunc enim ex officio lis habetur pro contestata. 3. in causis, in quibus Judex procedit ex officio, uti sunt causæ inquisitionis, & quæ concernunt utilitatem publicam. Ubi tamen omittitur litis contestatio, primus actus Judicialis, qui aliàs ipsam sequitur, vim illius obtinet, ut si Judex incipiat cum consensu Partium de meritis causæ cognoscere. *Pirh. h. n. 10.*
- 3 Dico 2. Effectus contestatæ litis sunt. 1. inducit quasi contractum inter litigantes, vi cujus neuter altero invito desistere potest à Processu ante sententiam. *l. 13. §. 2. & 3. C. de Judic.* 2. prorogat Judici jurisdictionem, ut tanquam respectus recusari non amplius possit. *l. 52. pr. ff. eod.* nec aliæ exceptiones dilatoriæ, aut fori declinatoriæ opponi. *c. 20. de sent. & re jud. l. fin. C. de Exceps.* 3. eliminat cautiones Judiciales de *Judicio sisti*, de *judicatum solvi*, de *Ratol. un. C. de satisfdando*. 4. perpetuat actionem temporalem, ut duret 40. annis. *l. 1. §. 1. C. de Ann. except.* 5. actio-
- nes

nes pœnales facit transire ad hæredes & contra hæredes. §. 1. *Inst. de perpet. & temp. action.* 6. interruptit præscriptionem longissimi, imò etiam longi temporis. *l. 26. C. de R. V.* 7. possessorem bonæ fidei in ordine ad perceptionem fructuum constituit in mala fide Juridica, & fictione Juris, ut eos reservare debeat victori. *l. 22. C. eod. l. 38. §. 7. ff. de Usuris.* 8. impedit libelli mutationem, uti dictum. Reliqui effectus se prodent in decursu quoad materias particulares.

TITULUS VI.

Ut Lite non contestata non procedatur ad Testium receptionem, vel ad Sententiam Definitivam.

SUMMARIUM.

1. Regula ponitur in Rubrica.
2. Patitur tamen suas exceptiones.

Cùm litis contestatio sit basis & fundamentum Judicii, hæc Rubrica tradit regulam generalem, ne ante eam recipiantur testes, vel feratur sententia definitiva, per quam dirimitur causa principaliter in Judicium deducta. Si tales actus Judiciales fiant, sunt nulli. *c. 1. 2. h. t.* Habet tamen hæc regula suas exceptiones. Unde

Dico. Etiam lite non contestata recipi possunt testes. I. in causis, in quibus necessaria non est litis contestatio, uti in Summariis, in causa inquit

Z §

sitio.